

Concursul Interjudețean de Matematică
Memorialul "Traian Lalescu"
Ediția a XXXI-a, Arad, 31 martie - 2 aprilie 2017
Clasa a IX-a

1. Un număr de 1042017 de becuri sunt conectate la 1042017 comutatoare, astfel încât comutatorul cu numărul i este conectat la becul cu numărul j dacă și numai dacă $i|j$. Prin acționarea unui comutator se schimbă starea tuturor becurilor conectate la acesta. Presupunem că inițial toate becurile sunt stinse.
- a) Dacă sunt acționate toate comutatoarele într-o anumită ordine, fiecare o singură dată, arătați că starea finală a fiecărui bec este independentă de ordinea în care sunt acționate comutatoarele.
- b) Care becuri rămân aprinse după acționarea tuturor comutatoarelor câte o singură dată? Câte sunt aceste becuri?

2. Fie ABC un triunghi ascuțitunghic, $[AA_1]$, $[BB_1]$ și $[CC_1]$ înălțimile sale, iar M , N și respectiv P , mijloacele segmentelor $[B_1C_1]$, $[C_1A_1]$, respectiv $[A_1B_1]$. Arătați că dreptele AM , BN și CP sunt concurente.

3. Fie $a, b, c > 0$ cu proprietatea că $a + b + c = 1$. Arătați că

$$9abc \leq ab + ac + bc \leq a^3 + b^3 + c^3 + 6abc \leq a^2 + b^2 + c^2.$$

4. a) Fie ABC un triunghi, O centrul cercului său circumscris, R raza cercului circumscris, iar r raza cercului înscris triunghiului ABC . Arătați că

$$\varepsilon_A \cdot d(O, BC) + \varepsilon_B \cdot d(O, CA) + \varepsilon_C \cdot d(O, AB) = R + r,$$

unde $\varepsilon_X = \operatorname{sgn}(90 - m(X))$.

- b) Fie $ABCD$ un patrulater inscriptibil, iar r_A, r_B, r_C, r_D razele cercurilor înscrise în triunghiurile BCD, CDA, DAB , respectiv ABC . Arătați că

$$r_A + r_C = r_B + r_D.$$

- c) Formulați o generalizare a proprietății de la b) pentru poligoane inscriptibile oarecare.

Timp de lucru: 3 ore

Subiect compus de lect.dr.Mihai Chiș

Universitatea de Vest din Timișoara
Inspectoratul Școlar Județean Arad

Concursul Interjudețean de Matematică Memorialul "Traian Lalescu"

Ediția a XXXI-a, Arad, 31 martie - 2 aprilie 2017

Clasa a X-a

1. Fie $n \geq 2$ un număr natural fixat. Comparați numerele $A(n)$ și $B(n)$, unde

$$A(n) = \frac{2^{\sqrt{\log_2 3}} + 2^{\sqrt[3]{\log_2 3}} + \dots + 2^{\sqrt[n]{\log_2 3}}}{n-1}, \quad B(n) = 3^{\frac{\sqrt{\log_3 2} + \sqrt[3]{\log_3 2} + \dots + \sqrt[n]{\log_3 2}}{n-1}}.$$

2. Fie n un număr natural fixat. Aflați partea întreagă a numărului $N(n)$, unde

$$N(n) = \sum_{k=0}^n \log_{2^{2^k}} \left[\left(1 + 2^{2^k} \right)^{2^k} \right].$$

3. Fie $\mathcal{M} = \{(z_1, z_2) \in \mathbb{C} \times \mathbb{C} : |z_1 + z_2| = |z_1^2 + z_2^2| = 2\}$. Determinați $\min_{(z_1, z_2) \in \mathcal{M}} |z_1^3 + z_2^3|$.

4. Determinați toate funcțiile $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ cu $f(0) = 0$ și $f(n) = f\left(\left[\frac{n}{2017}\right]\right) + 1$, ($\forall n \geq 1$), unde prin $[x]$ am notat partea întreagă a numărului real x .

Timp de lucru: 3 ore.

Concursul Interjudețean de Matematică Memorialul "Traian Lalescu"

Ediția a XXXI-a, Arad, 31 martie - 2 aprilie 2017

Clasa a XI-a

1. Fie $f, g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ două funcții astfel încât g este continuă și pentru orice $x \in \mathbb{R}$ avem

$$f(x) \in \mathbb{Q} \Leftrightarrow f(g(x)) \notin \mathbb{Q}.$$

Arătați că funcția f are cel puțin un punct de discontinuitate.

2. (a) Fie $\lambda > 1$ un număr real și $(x_n)_{n \geq 0}$ un șir de numere reale cu proprietatea că șirul $(\lambda x_{n+1} - x_n)_{n \geq 0}$ este convergent. Arătați că șirul $(x_n)_{n \geq 0}$ este de asemenea convergent.

(b) Fie $(y_n)_{n \geq 0}$ un șir de numere reale cu proprietatea că șirul $(6y_{n+2} - 5y_{n+1} + y_n)_{n \geq 0}$ este convergent. Arătați că șirul $(y_n)_{n \geq 0}$ este de asemenea convergent.

3. Fie $A \in \mathcal{M}_{4,2}(\mathbb{R}), B \in \mathcal{M}_{2,4}(\mathbb{R})$ două matrice cu proprietatea că

$$AB = \begin{bmatrix} 4 & 2 & -2 & -4 \\ -2 & 0 & 1 & 3 \\ -2 & -2 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & -1 & -1 \end{bmatrix}.$$

(a) Arătați că $(AB)^2 = 2AB$ și că $\text{rang}(AB) = 2$.

(b) Arătați că $BA = 2I_2$.

4. (a) Arătați că nu există numere întregi a, b, c astfel încât $n^3 + an^2 + bn + c$ este pătrat perfect pentru orice număr natural n .

(b) Fie a, b, c numere întregi, $a \neq 0$, astfel încât $an^2 + bn + c$ este pătrat perfect pentru orice număr natural nenul n , adică există un șir de numere naturale $(x_n)_{n \geq 1}$ cu proprietatea că $an^2 + bn + c = x_n^2$ pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

(b₁) Arătați că șirul $(x_{n+1} - x_n)_{n \geq 1}$ este convergent și determinați limita acestui șir.

(b₂) Arătați că există numerele întregi u, v astfel încât $a = u^2, b = 2uv, c = v^2$.

Concursul Interjudețean de Matematică Memorialul "Traian Lalescu"

Ediția a XXXI-a, Arad, 31 martie - 2 aprilie 2017

Clasa a XII-a

1. Dacă $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ este continuă și $\int_0^1 f(x) dx = \int_0^1 xf(x) dx = 0$, atunci f are cel puțin două rădăcini distincte în intervalul $(0, 1)$.

2. Se consideră funcția $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin:

$$f(x) = \begin{cases} 1, & x \in \left[\frac{1}{2^{2k+1}}, \frac{1}{2^{2k}} \right], k \in \mathbb{N}^* \\ 0 & \text{în rest.} \end{cases}$$

Arătați că f este integrabilă pe $[0, 1]$ și calculați $\int_0^1 f(x) dx$.

3. Fie $(G, \cdot)$ un grup finit cu elementul neutru e .

(i) Arătați că există un număr impar de elemente $x \in G$ astfel încât $x^3 = e$.

(ii) Arătați că există un număr par de elemente $x \in G$ astfel încât $x^2 \neq e$.

4. (i) Arătați că toate grupurile cu trei elemente sunt izomorfe între ele.

(ii) Demonstrați că grupul $(\mathbb{Q}_+^*, \cdot)$ nu este izomorf cu grupul $(\mathbb{Q}, +)$.

Timp de lucru: 3 ore

Soluții și barem orientativ de corectare la clasa a IX-a

1. Determinați funcțiile $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ care verifică $3f(f(x)) = 7f(x) - 2x$ pentru orice $x \in \mathbb{Z}$.

Soluție și barem:

Start 1p
 Se observă că funcția $f(x) = 2x, \forall x \in \mathbb{Z}$ este soluție a problemei 2p
 Presupunem că problema are și alte soluții; atunci există $x_0 \in \mathbb{Z}$ astfel încât $f(x_0) - 2x_0 \neq 0$.
 Din ipoteză avem $3(f(f(x_0)) - 2f(x_0)) = f(x_0) - 2x_0$ 2p
 Înlocuind x cu $f^{(k)}(x_0)$ în ipoteză, pentru $k = 1, 2, \dots, n - 1$, se obține inductiv
 $3^n (f^{(n+1)}(x_0) - 2f^{(n)}(x_0)) = f(x_0) - 2x_0$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$ 3p
 Numărul întreg nenul $f(x_0) - 2x_0$ se divide cu orice putere a lui 3 – contradicție; rezultă
 unicitatea soluției 2p

2. Fie $ABCD$ un trapez ($AB \parallel CD$) și punctele $M \in (BC), N \in (AD)$. Arătați că $AM \parallel CN$ dacă și numai dacă $BN \parallel DM$.

Soluție și barem:

Varianta 1

Start 1p
 Există $\lambda > 0, h, k \in (0, 1)$ astfel încât $\overrightarrow{AB} = \lambda \overrightarrow{DC}, \overrightarrow{MB} = h \overrightarrow{CB}, \overrightarrow{NA} = k \overrightarrow{DA}$ 2p
 Se obține:
 $\overrightarrow{AM} = h \overrightarrow{AC} + (1 - h) \overrightarrow{AB} = h \overrightarrow{AC} + (1 - h) \lambda \overrightarrow{DC}$ 1p
 $\overrightarrow{NC} = (1 - k) \overrightarrow{AC} + k \overrightarrow{DC}$ 1p
 $AM \parallel CN \Leftrightarrow \exists \mu : \overrightarrow{AM} = \mu \overrightarrow{NC} \Leftrightarrow \frac{h}{1 - k} = \frac{(1 - h) \lambda}{k} \Leftrightarrow hk = \lambda(1 - h)(1 - k)$ 1p
 Analog: $\overrightarrow{BN} = k \overrightarrow{BD} + (1 - k) \overrightarrow{BA} = k \overrightarrow{BD} + (1 - k) \lambda \overrightarrow{CD}$ 1p
 $\overrightarrow{MD} = (1 - h) \overrightarrow{BD} + h \overrightarrow{CD}$ 1p
 $BN \parallel DM \Leftrightarrow \exists \nu : \overrightarrow{BN} = \nu \overrightarrow{MD} \Leftrightarrow \frac{k}{1 - h} = \frac{(1 - k) \lambda}{h} \Leftrightarrow hk = \lambda(1 - h)(1 - k)$ 1p
 Din cele de mai sus rezultă $AM \parallel CN \Leftrightarrow BN \parallel DM$ 1p

Varianta 2 (cu produs vectorial)

$$\begin{aligned}
 (1) \quad AM \parallel CN &\Leftrightarrow \overrightarrow{AM} \times \overrightarrow{CN} = \vec{0} \\
 &\Leftrightarrow (\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BM}) \times (\overrightarrow{CD} + \overrightarrow{DN}) = \vec{0} \\
 &\Leftrightarrow \underbrace{\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{CD}}_{=\vec{0} \text{ din } AB \parallel CD} + \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{DN} + \overrightarrow{BM} \times \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{BM} \times \overrightarrow{DN} = \vec{0} \\
 &\Leftrightarrow \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{DN} + \overrightarrow{BM} \times \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{BM} \times \overrightarrow{DN} = \vec{0}.
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(2) \quad BN \parallel DM &\Leftrightarrow \overrightarrow{BN} \times \overrightarrow{DM} = \vec{0} \\
&\Leftrightarrow (\overrightarrow{BD} + \overrightarrow{DN}) \times (\overrightarrow{DB} + \overrightarrow{BM}) = \vec{0} \\
&\Leftrightarrow (\overrightarrow{BC} + \overrightarrow{CD}) \times \overrightarrow{BM} + \overrightarrow{DN} \times (\overrightarrow{DA} + \overrightarrow{AB}) + \overrightarrow{DN} \times \overrightarrow{BM} = \vec{0} \\
&\Leftrightarrow \overrightarrow{CD} \times \overrightarrow{BM} + \overrightarrow{DN} \times \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{DN} \times \overrightarrow{BM} = \vec{0}.
\end{aligned}$$

Punctajul se acordă astfel: start – **1p**; câte **4p** pentru fiecare set de echivalențe; **1p** pentru finalizare.

3. Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ o funcție care verifică

$$f\left(\frac{x+2y}{3}\right) \leq \frac{f(x)+2f(y)}{3}$$

pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$. Arătați că:

(a) $f\left(\frac{x+y}{2}\right) \leq \frac{f(x)+f(y)}{2}$ pentru orice $x, y \in \mathbb{R}$;

(b) $f\left(\frac{x+y+z}{3}\right) \leq \frac{f(x)+f(y)+f(z)}{3}$ pentru orice $x, y, z \in \mathbb{R}$.

Soluție și barem:

Start **1p**

(a) Inegalitatea este adevărată pentru $x = y$. Fie $x, y \in \mathbb{R}$ cu $x < y$. Atunci se observă că valorile reale

$$x < \frac{5x+y}{6} < \frac{2x+y}{3} < \frac{x+y}{2} < \frac{x+2y}{3} < \frac{x+5y}{6} < y$$

împart intervalul $[x, y]$ în 6 subintervale de lungimi egale cu $\frac{y-x}{6}$ **1p**

Aplicând ipoteza se obțin inegalitățile:

(1) $f\left(\frac{x+y}{2}\right) = f\left(\frac{2 \cdot \frac{2x+y}{3} + \frac{x+5y}{6}}{3}\right) \leq \frac{2f\left(\frac{2x+y}{3}\right) + f\left(\frac{x+5y}{6}\right)}{3}$ **1p**

(2) $f\left(\frac{x+y}{2}\right) = f\left(\frac{2 \cdot \frac{x+2y}{3} + \frac{5x+y}{6}}{3}\right) \leq \frac{2f\left(\frac{x+2y}{3}\right) + f\left(\frac{5x+y}{6}\right)}{3}$ **1p**

(3) $f\left(\frac{5x+y}{6}\right) = f\left(\frac{2x + \frac{x+y}{2}}{3}\right) \leq \frac{2f(x) + f\left(\frac{x+y}{2}\right)}{3}$ **1p**

(4) $f\left(\frac{x+5y}{6}\right) = f\left(\frac{2y + \frac{x+y}{2}}{3}\right) \leq \frac{2f(y) + f\left(\frac{x+y}{2}\right)}{3}$ **1p**

Însumând (1) și (2), apoi utilizând (3), (4) și ipoteza (adică inegalitățile $f\left(\frac{x+2y}{3}\right) \leq \frac{f(x)+2f(y)}{3}$ și $f\left(\frac{2x+y}{3}\right) \leq \frac{2f(x)+f(y)}{3}$) se obține (a) **2p**

(b) Utilizând (a): $f\left(\frac{x+y+z}{3}\right) = f\left(\frac{x+2\cdot\frac{y+z}{2}}{3}\right) \leq \frac{f(x)+2f\left(\frac{y+z}{2}\right)}{3} \leq \frac{f(x)+2\cdot\frac{f(y)+f(z)}{2}}{3} = \frac{f(x)+f(y)+f(z)}{3}$ **2p**

4. Trei drepte care trec prin vârfurile A, B , respectiv C ale unui triunghi ABC intersectează a doua oară cercul circumscris acestui triunghi în punctele A_2, B_2 , respectiv C_2 și laturile $(BC), (CA), (AB)$ în punctele A_1, B_1 , respectiv C_1 . Arătați că

$$\frac{AA_2}{A_1A_2} \cdot \frac{BB_2}{B_1B_2} \cdot \frac{CC_2}{C_1C_2} \geq 64.$$

Soluție și barem:

Start **1p**

Exprimând puterea punctului A_1 față de cercul circumscris în două moduri rezultă

(1) $\frac{AA_2}{A_1A_2} = \frac{AA_1}{A_1A_2} + 1 = \frac{AA_1^2}{BA_1 \cdot A_1C} + 1$ **1p**

Din relația lui Stewart obținem

$AA_1^2 \cdot BC = AB^2 \cdot A_1C + AC^2 \cdot BA_1 - BA_1 \cdot A_1C \cdot BC$, de unde

(2) $\frac{AA_1^2}{BA_1 \cdot A_1C} + 1 = \frac{AB^2}{BC \cdot BA_1} + \frac{AC^2}{BC \cdot A_1C}$ **2p**

Din (1) și (2) cu inegalitatea lui Bergström ("CBS în forma Titu Andreescu") se obține:

(3) $\frac{AA_2}{A_1A_2} = \frac{AB^2}{BC \cdot BA_1} + \frac{AC^2}{BC \cdot A_1C} \geq \frac{(AB+AC)^2}{BC^2}$ **2p**

Scriind inegalitățile analoge $\frac{BB_2}{B_1B_2} \geq \frac{(AB+BC)^2}{AC^2}$ și $\frac{CC_2}{C_1C_2} \geq \frac{(BC+AC)^2}{AB^2}$ rezultă că este suficient să demonstrăm $(AB+AC)(AB+BC)(BC+AC) \geq 8BC \cdot AC \cdot AB$ sau echivalent $(b+c)(c+a)(a+b) \geq 8abc$ **2p**

Această din urmă inegalitate rezultă înmulțind inegalitățile $b+c \geq 2\sqrt{bc}$, $c+a \geq 2\sqrt{ca}$, $a+b \geq 2\sqrt{ab}$ **2p**

Notă: La fiecare problemă, orice soluție **completă și corectă** (alta decât cea propusă în barem) va fi punctată cu 10p.

Soluții și barem orientativ de corectare la clasa a X-a

1. Calculați sumele

$$S_1 = \sum_{k=1}^{2017} k \cdot \cos\left(\frac{2k\pi}{2018}\right),$$

$$S_2 = 24 + 3 \cdot \sum_{k=1}^{2017} k^2 \cdot \cos\left(\frac{2k\pi}{2018}\right).$$

Soluție și barem: Start **1p**

Considerăm $z = \cos\left(\frac{2\pi}{2018}\right) + i \cdot \sin\left(\frac{2\pi}{2018}\right)$. Atunci S_1 și S_2 sunt părțile reale ale sumelor

$$\sigma_1 = \sum_{k=1}^{2017} k \cdot z^k,$$

respectiv

$$\sigma_2 = 24 + 3 \cdot \sum_{k=1}^{2017} k^2 \cdot z^k$$

..... **2p**

Pentru σ_1 avem

$$\begin{aligned} \sigma_1 &= \sum_{k=1}^{2017} k \cdot z^k = \sum_{k=1}^{2017} \sum_{l=k}^{2017} z^l = \sum_{k=1}^{2017} \frac{z^k - z^{2018}}{1 - z} = \\ &= \frac{\sum_{k=1}^{2017} z^k - 2017}{1 - z} = \frac{z - z^{2018} - 2017(1 - z)}{(1 - z)^2} = \frac{2018(z - 1)}{(z - 1)^2} = \frac{2018}{z - 1} = \\ &= -2018 \cdot \frac{1}{1 - \cos\left(\frac{2\pi}{2018}\right) - i \cdot \sin\left(\frac{2\pi}{2018}\right)} = -2018 \cdot \frac{1}{-2i \sin\left(\frac{\pi}{2018}\right)} \cdot \left(\cos\left(\frac{\pi}{2018}\right) - i \cdot \sin\left(\frac{\pi}{2018}\right)\right) = \\ &= -1009 \cdot \left(1 + i \cdot \operatorname{ctg}\left(\frac{\pi}{2018}\right)\right). \end{aligned}$$

Obținem că $S_1 = \operatorname{Re}(\sigma_1) = -1009$ **2p**

Pentru σ_2 avem

$$\begin{aligned} \sum_{k=1}^{2017} k^2 \cdot z^k &= \sum_{k=1}^{2017} z^k \cdot \sum_{m=1}^k (2m - 1) = \sum_{m=1}^{2017} (2m - 1) \sum_{k=m}^{2017} z^k = \\ &= \sum_{m=1}^{2017} (2m - 1) \cdot \frac{z^m - z^{2018}}{1 - z} = \frac{1}{1 - z} \cdot (-2017 + 2\sigma_1) = \frac{1}{1 - z} \cdot \left(-4035 - 2018i \cdot \operatorname{ctg}\left(\frac{\pi}{2018}\right)\right) = \\ &= -\frac{1}{2} \left(1 + i \cdot \operatorname{ctg}\left(\frac{\pi}{2018}\right)\right) \cdot \left(-4035 - 2018i \cdot \operatorname{ctg}\left(\frac{\pi}{2018}\right)\right). \end{aligned}$$

..... **4p**

Obținem

$$S_2 = \operatorname{Re}(\sigma_2) = 24 + \frac{3}{2} \cdot \left(4035 - 2018 \cdot \operatorname{ctg}^2\left(\frac{\pi}{2018}\right)\right).$$

..... **1p**

2. Rezolvați ecuația

$$3^{x^2+73} + 27^{9x} = 3^{27x+1} \cdot \log_3(\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{27-x}).$$

Soluție și barem: Start 1p
 Împărțind ambii membri ai ecuației prin 3^{27x+1} , aceasta devine

$$3^{x^2-27x+72} + \frac{1}{3} = \log_3(\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{27-x}).$$

..... 1p
 Dacă $f(x) = 3^{x^2-27x+72} + \frac{1}{3}$ și $g(x) = \log_3(\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{27-x})$, ambele funcții sunt $\frac{27}{2}$ -pare, astfel că dacă x este o soluție a ecuației, atunci și $27-x$ este o soluție. 1p

Pe intervalul $[0, 27]$ funcția f este convexă, fiind compunerea unei funcții convexe crescătoare cu o funcție convexă, iar g este concavă, fiind compunerea unei funcții concave crescătoare cu o funcție concavă. 2p

Prin urmare, ecuația poate avea în acest interval cel mult 2 soluții. 1p

Se observă că $x = 3$, și deci și $x = 24$, este soluție. 1p

Vom arăta că acestea sunt singurele soluții. Datorită simetriei, este suficient să arătăm că ecuația nu are soluții cu $x > 27$.

Pentru $x > 27$ avem că $f(x) > f(27) = 3^{72} + \frac{1}{3}$ 1p
 respectiv

$$g(x) = \log_3(\sqrt[3]{x} + \sqrt[3]{27-x}) = \log_3 \frac{27}{\sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{x(x-27)} + \sqrt[3]{(x-27)^2}} \leq \log_3 \frac{27}{\sqrt[3]{27^2}} = 2$$

..... 1p

Rezultă că ecuația $f(x) = g(x)$ nu are soluții cu $x > 27$, deci nici cu $x < 0$. Singurele soluții ale ecuației sunt atunci $x = 3$ și $x = 24$ 1p

3. a) Arătați că pentru orice $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$, există $f : (0, \infty) \rightarrow (0, \infty)$ cu proprietatea că $f^{[n]}(x) = x^n$, $(\forall)x > 0$, unde $f^{[1]} = f$ și $f^{[k+1]} = f \circ f^{[k]}$, $(\forall)k \in \mathbb{N}^*$.
 b) Arătați că pentru orice $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$, există $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ cu proprietatea că $f^{[n]}(x) = x^n$, $(\forall)x \in \mathbb{R}$.
 c) Studiați dacă există $f : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ cu proprietatea că $(f \circ f)(z) = z^2$, $(\forall)z \in \mathbb{C}$.

Soluție și barem: Start 1p

a) Pentru o funcție putere $f : (0, \infty) \rightarrow (0, \infty)$, $f(x) = x^\alpha$, avem că $f^{[n]}(x) = x^{\alpha^n}$ 1p
 Funcția $f : (0, \infty) \rightarrow (0, \infty)$, $f(x) = x^{\sqrt[n]{n}}$, $(\forall)x > 0$ are proprietatea că

$f^{[n]}(x) = x^n$, $(\forall)x > 0$ 2p

b) Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \text{sgn}(x) \cdot |x|^{\sqrt[n]{n}}$, $(\forall)x \in \mathbb{R}$ are proprietatea că
 $f^{[n]}(x) = x^n$, $(\forall)x \in \mathbb{R}$ 2p

c) Arătăm că nu există o astfel de funcție.

Presupunând că o funcție f ar avea proprietatea din enunț, rezultă că 0 și 1 sunt singurele puncte fixe ale lui $f \circ f$, astfel că $\{f(0), f(1)\} = \{0, 1\}$ 1p

Fie $a = f(-1)$ și $b = f(i)$. Avem că $f(a) = (f \circ f)(-1) = 1$, astfel că $a^2 = (f \circ f)(a) = f(1)$, respectiv $f(b) = (f \circ f)(i) = -1$, și $b^2 = f(-1) = a$ 1p

Dacă $f(1) = 1$, rezultă că $a \in \{-1, 1\}$, și cum $f(-1) \neq -1$, rezultă că $a = 1$ și atunci $b \in \{-1, 1\}$ și $f(b) = 1$. Obținem atunci contradicția $-1 = f(b) = 1$.

Dacă $f(1) = 0$, atunci $a = 0$ și $b = 0$. Rezultă atunci $-1 = f(b) = f(0) = 1$, contradicție. 1p

Prin urmare, nu există funcții cu proprietatea din enunț. **1p**

4. Fie $\mathcal{K} = \{(\alpha, \beta, \gamma) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid \alpha + \beta + \gamma = 1\}$. Pentru orice triunghi XYZ din plan cu afixele vârfurilor $x, y, z \in \mathbb{C}$ și orice $\lambda = (\alpha, \beta, \gamma) \in \mathcal{K}$ numim λ -punct al triunghiului XYZ punctul de afix $\alpha \cdot x + \beta \cdot y + \gamma \cdot z$.

Fie ABC un triunghi în plan cu centrul de greutate G și $\lambda \in \mathcal{K}$ fixat. Fie P λ -punctul triunghiului ABC , $A_1 \in AP \cap BC$, $B_1 \in BP \cap AC$, $C_1 \in CP \cap AB$. De asemenea, fie K λ -punctul triunghiului AB_1C_1 , L λ -punctul triunghiului A_1BC_1 și M λ -punctul triunghiului A_1B_1C . Arătați că:

- a) Dreptele AK , BL și CM sunt concurente într-un punct Q , coliniar cu P și G , cu $\overline{PQ} = 3 \cdot \overline{GQ}$.
 b) Dacă G_1 este centrul de greutate al triunghiului $A_1B_1C_1$, iar G_2 centrul de greutate al triunghiului KLM , atunci G_1 este mijlocul segmentului $[PG_2]$.

Soluție și barem: Start **1p**

Vom nota afixul fiecărui punct cu litera mică corespunzătoare literei cu care este notat punctul.

a) Afixele punctelor A_1, B_1, C_1 sunt

$$a_1 = \frac{\beta \cdot b + \gamma \cdot c}{\beta + \gamma}, \quad b_1 = \frac{\alpha \cdot a + \gamma \cdot c}{\alpha + \gamma}, \quad c_1 = \frac{\alpha \cdot a + \beta \cdot b}{\alpha + \beta}.$$

..... **1p**

Pentru punctele K, L, M avem

$$k = \alpha \cdot a + \beta \cdot b_1 + \gamma \cdot c_1 = \left(\alpha + \frac{\alpha\beta}{\alpha + \gamma} + \frac{\alpha\gamma}{\alpha + \beta} \right) \cdot a + \frac{\beta\gamma}{\alpha + \beta} \cdot b + \frac{\beta\gamma}{\alpha + \gamma} \cdot c.$$

Analog,

$$l = \alpha \cdot a_1 + \beta \cdot b + \gamma \cdot c_1 = \frac{\alpha\gamma}{\alpha + \beta} \cdot a + \left(\beta + \frac{\alpha\beta}{\beta + \gamma} + \frac{\beta\gamma}{\alpha + \beta} \right) \cdot b + \frac{\alpha\gamma}{\beta + \gamma} \cdot c,$$

și

$$m = \alpha \cdot a_1 + \beta \cdot b_1 + \gamma \cdot c = \frac{\alpha\beta}{\alpha + \gamma} \cdot a + \frac{\alpha\beta}{\beta + \gamma} \cdot b + \left(\gamma + \frac{\alpha\gamma}{\beta + \gamma} + \frac{\beta\gamma}{\alpha + \gamma} \right) \cdot c.$$

..... **1p**

Deoarece numărul complex q dat de

$$q = \frac{\beta + \gamma}{2} \cdot a + \frac{\alpha + \gamma}{2} \cdot b + \frac{\alpha + \beta}{2} \cdot c$$

are atunci proprietatea că

$$\frac{a - q}{a - k} \in \mathbb{R}, \quad \frac{b - q}{b - l} \in \mathbb{R}, \quad \frac{c - q}{c - m} \in \mathbb{R},$$

..... **1p**

rezultă că $Q \in AK \cap BL \cap CM$ **1p**

În plus, cum afixul centrului de greutate G al triunghiului ABC are afixul $g = \frac{a+b+c}{3}$, rezultă că $p + 2q = 3g$, relație echivalentă cu $q - p = 3(g - p)$, ceea ce demonstrează relația enunțată. **1p**

b) Cum $g_1 = \frac{a_1+b_1+c_1}{3}$ și $g_2 = \frac{k+l+m}{3}$, se verifică prin calcul că $p + g_2 = 2g_1$, ceea ce demonstrează proprietatea enunțată. **3p**

Soluții și barem orientativ de corectare la clasa a XI-a

1. Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir de numere reale astfel încât

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (x_{n+1} - x_n) = \frac{1}{e}.$$

Studiați convergența șirului $(\{x_n\})_{n \in \mathbb{N}}$, unde prin $\{a\}$ s-a notat partea fracționară a numărului real a .

Soluție și barem: Start **1p**

Presupune că șirul $(\{x_n\})_{n \in \mathbb{N}} \subset [0, 1)$ este convergent și astfel există $l \in [0, 1]$ cu $\lim_{n \rightarrow \infty} \{x_n\} = l$ **2p**

Folosind identitatea $[x_n] = x_n - \{x_n\}$, $\forall n \in \mathbb{N}$, obține

$$[x_{n+1}] - [x_n] = (x_{n+1} - x_n) - (\{x_{n+1}\} - \{x_n\}), \forall n \in \mathbb{N}.$$

..... **2p**

Utilizând relația de mai sus deduce că șirul $(b_n)_{n \in \mathbb{N}}$, $b_n = [x_{n+1}] - [x_n]$, $\forall n \in \mathbb{N}$, este convergent cu $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \frac{1}{e} - (l - l) = \frac{1}{e}$ **2p**

Observă că $(b_n)_{n \in \mathbb{N}} \subset \mathbb{Z}$ și cum $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = \frac{1}{e}$, ajunge la o contradicție. Astfel, presupunerea făcută este falsă și deci șirul $(\{x_n\})_{n \in \mathbb{N}}$ este divergent **3p**

2. Există matrice $A, B \in \mathcal{M}_{2018}(\mathbb{R})$ astfel încât $A^2 + B^2 = AB$ și $\det(AB - BA) \neq 0$? Justificați răspunsul.

Soluție și barem: Start **1p**

Presupune că există două matrice $A, B \in \mathcal{M}_{2018}(\mathbb{R})$ cu proprietățile cerute. Notând $\varepsilon = \frac{-1+i\sqrt{3}}{2}$, ținând cont că $\varepsilon\bar{\varepsilon} = 1$, $1 + \bar{\varepsilon} = -\varepsilon$ și utilizând relația $A^2 + B^2 = AB$, obține succesiv

$$(A + \varepsilon B)\overline{(A + \varepsilon B)} = A^2 + B^2 + \bar{\varepsilon}AB + \varepsilon BA = (1 + \bar{\varepsilon})AB + \varepsilon BA = -\varepsilon(AB - BA) \quad (1)$$

..... **3p**

Utilizând faptul că $\det(X \cdot \bar{X}) = \det(X) \cdot \overline{\det(X)} = |\det(X)|^2 \in [0, \infty) \subset \mathbb{R}$, $\forall X \in \mathcal{M}_n(\mathbb{C})$, deduce din relația (1) următoarele

$$\det \left[(A + \varepsilon B)\overline{(A + \varepsilon B)} \right] = \varepsilon^{2018} \det(AB - BA) \in [0, \infty) \subset \mathbb{R}$$

..... **2p**

Cum din ipoteză avem $\det(AB - BA) \in \mathbb{R} \setminus \{0\}$, pentru ca $\varepsilon^{2018} \det(AB - BA) \in [0, \infty)$, deduce că este necesar ca $\varepsilon^{2018} \in \mathbb{R}$ **2p**

Utilizând faptul că $\varepsilon \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$ este rădăcină de ordinul trei a unității și cum $3 \nmid 2018$, deduce că $\varepsilon^{2018} \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$. Astfel concluzionează că presupunerea făcută este falsă, deci nu există matrice $A, B \in \mathcal{M}_{2018}(\mathbb{R})$ cu proprietățile cerute **2p**

3. Fie $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ astfel încât $AA^\top = BB^\top = I_n$ și $Tr(AB^\top) = n$. Arătați că $A^n = B^n$.

Soluție și barem: Start **1p**

Folosind relațiile $AA^\top = BB^\top = I_n$, deduce

$$(A - B)(A - B)^\top = AA^\top - AB^\top - BA^\top + BB^\top = 2I_n - (AB^\top + BA^\top) \quad (1)$$

..... **2p**

Utilizând faptul că $Tr(X) = Tr(X^\top)$, $\forall X \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ și proprietățile transpusei, deduce

$$Tr(BA^\top) = Tr[(BA^\top)^\top] = Tr[(A^\top)^\top B^\top] = Tr(AB^\top) \quad (2)$$

..... **1p**

Utilizând proprietatea $Tr(X + Y) = Tr(X) + Tr(Y)$, $\forall X, Y \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$, relația (2) și faptul că $Tr(AB^\top) = n$, deduce

$$Tr(AB^\top + BA^\top) = 2Tr(AB^\top) = 2n \quad (3)$$

..... **1p**

Din relațiile (1) și (3) deduce succesiv

$$Tr[(A - B)(A - B)^\top] = Tr(2I_n) - Tr(AB^\top + BA^\top) = 2n - 2n = 0 \quad (4)$$

..... **2p**

Arată că singura matrice $X \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ ce verifică $Tr(XX^\top) = 0$ este matricea nulă, $X = O_n$, deduce din relația (4) că $A - B = O_n$ și finalizează **3p**

4. Determinați toate funcțiile continue $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ cu $f(0) = 1$ și

$$(f(x))^k = f(x\sqrt{k}), \quad \forall k \in \mathbb{N}, \forall x \geq 0.$$

Soluție și barem: Start **1p**

Pentru $k \mapsto 2$ și $x \mapsto \frac{x}{\sqrt{2}}$ obține $f(x) = \left(f\left(\frac{x}{\sqrt{2}}\right)\right)^2 \geq 0, \quad \forall x \geq 0$ **1p**

Presupune că există $x_0 > 0$ astfel încât $f(x_0) = 0$ (pentru $x_0 = 0$ avem din ipoteză $f(x_0) = 1$). Arată inductiv că

$$f\left(\frac{x_0}{(\sqrt{2})^n}\right) = 0, \quad \forall n \in \mathbb{N}, \quad (1)$$

trece la limită pentru $n \rightarrow \infty$ în (1) și din continuitatea lui f deduce că $f(0) = 0$, contrazicând ipoteza $f(0) = 1$. Obține astfel că $f(x) > 0, \forall x \geq 0$

..... **2p**

Notează $F : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, F(x) = \ln f(x), \forall x \geq 0$ și deduce că

$$F(x\sqrt{k}) = kF(x), \forall k \in \mathbb{N}, \forall x \geq 0 \tag{2}$$

..... **1p**

Pentru $k \mapsto m^2, m \in \mathbb{N}$, din relația (2) obține

$$F(mx) = m^2F(x), \forall m \in \mathbb{N}, \forall x \geq 0 \tag{3}$$

..... **0.5p**

Pentru $x \mapsto \frac{1}{n} \cdot x, n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}$, din relația (3) obține

$$F\left(\frac{m}{n}x\right) = m^2F\left(\frac{1}{n}x\right), \forall m \in \mathbb{N}, \forall n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}, \forall x \geq 0 \tag{4}$$

..... **0.5p**

Pentru $x \mapsto \frac{1}{n} \cdot x, n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}$, din relația (2) obține

$$F\left(\frac{1}{n}x\right) = \frac{1}{k}F\left(\frac{\sqrt{k}}{n}x\right), \forall n, k \in \mathbb{N} \setminus \{0\}, \forall x \geq 0 \tag{5}$$

și astfel pentru $k \mapsto n^2, n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}$, din relația (5) deduce

$$F\left(\frac{1}{n}x\right) = \frac{1}{n^2}F(x), \forall n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}, \forall x \geq 0 \tag{6}$$

..... **1p**

Din relațiile (4) și (6) obține

$$F\left(\frac{m}{n}x\right) = \left(\frac{m}{n}\right)^2 F(x), \forall m \in \mathbb{N}, \forall n \in \mathbb{N} \setminus \{0\}, \forall x \geq 0$$

și astfel deduce

$$F(q) = q^2F(1), \forall q \in \mathbb{Q}_+, \tag{7}$$

unde $\mathbb{Q}_+ = \mathbb{Q} \cap [0, \infty)$ **1p**

Cum pentru orice $x \geq 0$ fixat arbitrar, există un șir $(q_n)_{n \in \mathbb{N}} \subset \mathbb{Q}_+$ astfel încât $\lim_{n \rightarrow \infty} q_n = x$, din relația (7) deduce

$$F(q_n) = q_n^2F(1), \forall n \in \mathbb{N} \tag{8}$$

și astfel din continuitatea lui $F = \ln \circ f$, prin trecere la limită pentru $n \rightarrow \infty$ în (8) obține $F(x) = x^2 F(1)$. Deduce

$$F(x) = x^2 F(1), \forall x \geq 0$$

..... **1p**

Notând $F(1) = c \in \mathbb{R}$, din relația de mai sus și identitatea $f(x) = e^{F(x)}$, $\forall x \geq 0$, obține

$$f(x) = e^{cx^2}, \forall x \geq 0,$$

funcție ce verifică ipotezele problemei **1p**

Soluții și barem orientativ de corectare la clasa a XII-a

1. Fie $(G, \circ)$ un grup, iar H o mulțime arbitrară cu proprietatea că există $f : G \rightarrow H$, o funcție bijectivă. Demonstrați că există o unică lege de compoziție, $*$, pe H astfel încât $(H, *)$ este un grup și f este izomorfism de grupuri.

Soluție și barem: Start **1p**

Presupunem că există $f : (H, *) \rightarrow (G, \circ)$ astfel încât $(H, *)$ este grup și f este izomorfism de grupuri. Atunci $f^{-1} : (G, \circ) \rightarrow (H, *)$ este de asemenea izomorfism și

$$(\forall) x, y \in H : f^{-1}(x * y) = f^{-1}(x) \circ f^{-1}(y),$$

de unde

$$x * y = f(f^{-1}(x) \circ f^{-1}(y)),$$

prin urmare, dacă legea există ea este unică. **2p**

Raționamentul de mai sus sugerează definiția legii $*$ pe H :

$$x * y = f(f^{-1}(x) \circ f^{-1}(y)), \quad x, y \in H.$$

Din această definiție rezultă că $x, y \in H \Rightarrow x * y \in H$ **2p**

Asociativitatea: Fie $x, y, z \in H$. Avem:

$$\begin{aligned} x * (y * z) &= x * f(f^{-1}(y) \circ f^{-1}(z)) = f\left(f^{-1}(x) \circ \text{big}(f^{-1}(y) \circ f^{-1}(z))\right) = \\ &= f\left((f^{-1}(x) \circ f^{-1}(y)) \circ f^{-1}(z)\right) = (x * y) * z \dots \dots \dots \mathbf{1p} \end{aligned}$$

Fie $e \in G$ elementul său neutru și $x \in H$. Atunci

$$x * f(e) = f(f^{-1}(x) \circ e) = f(f^{-1}(x)) = x$$

și analog $f(e) * x = x$, ceea ce arată că $f(e)$ este elementul neutru în H **1p**

Pentru $x \in H$ considerăm $f\left((f^{-1}(x))^{-1}\right) \in H$. Avem:

$$x * f\left((f^{-1}(x))^{-1}\right) = f\left(f^{-1}(x) \circ (f^{-1}(x))^{-1}\right) = f(e),$$

ceea ce arată că $f\left((f^{-1}(x))^{-1}\right)$ este simetricul lui $x \in H$, deci H este grup. **1p**

Funcția bijectivă f este un izomorfism deoarece, pentru orice $x, y \in G$ avem:

$$f(x) * f(y) = f\left(f^{-1}(f(x)) \circ f^{-1}(f(y))\right) = f(x \circ y) \dots \dots \dots \mathbf{2p}$$

2. a) Demonstrați că mulțimile

$$\begin{aligned} A &= \{a + b\sqrt{2} : a, b \in \mathbb{Z}\} \\ B &= \{c + d\sqrt{3} : c, d \in \mathbb{Z}\}, \end{aligned}$$

împreună cu adunarea și înmulțirea numerelor reale, sunt inele.

b) Arătați că inelele A și B nu sunt izomorfe.

Soluție și barem: Start **1p**

a) Se verifică axiomele inelului **4p**

b) Presupunem că ar exista un izomorfism de inele $f : A \rightarrow B$. În A există un element α cu proprietatea $\alpha^2 = 2$. Atunci

$$f(\alpha^2) = f(2) = f(1 + 1) = 1 + 1 = 2,$$

deci $(f(\alpha))^2 = 2$ **1p**

Dar B nu conține nici un element β cu $\beta^2 = 2$ **1p**

Presupunem, prin absurd, că există $c, d \in \mathbb{Z}$ cu $(c + d\sqrt{3})^2 = 2$. Atunci

$$c^2 + 3d^2 + 2cd\sqrt{3} = 2.$$

Rezultă că $cd = 0$ și deci $c = 0$ sau $d = 0$. Dacă $c = 0$ atunci $3d^2 = 2$, egalitate imposibilă în $\mathbb{Z}$, iar dacă $d = 0$ atunci $c^2 = 2$, $c \in \mathbb{Z}$. Contradicție. **3p**

3. Se consideră funcția

$$f : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1}{2 + \cos x}.$$

a) Arătați că f admite primitive și că orice primitivă F a lui f este strict crescătoare.

b) Calculați $\int_0^{2\pi} f(x) dx$.

Soluție și barem: Start **1p**

a) Funcția f este continuă, deci admite primitive **1p**

Fie F o primitivă a lui f . Atunci $F'(x) = f(x) > 0$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$, deci F este strict crescătoare. **3p**

O primitivă F a lui f este **3p**

$$F(x) = \begin{cases} \frac{2}{\sqrt{3}} \arctan \frac{\tan \frac{x}{2}}{\sqrt{3}} & , x \in [0, \pi) \\ \frac{\pi}{\sqrt{3}} & , x = \pi \\ \frac{2}{\sqrt{3}} \arctan \frac{\tan \frac{x}{2}}{\sqrt{3}} + \frac{2\pi}{\sqrt{3}} & , x \in (\pi, 2\pi] \end{cases}$$

Atunci

$$\int_0^{2\pi} f(x) dx = F(2\pi) - F(0) = \frac{2\pi}{\sqrt{3}} \dots \dots \dots \mathbf{2p}$$

4. Arătați că

$$\int_0^x \frac{\sin t}{1+t} dt > 0,$$

pentru orice $x \in [0, 2\pi]$.

Soluție și barem: Start **1p**

Definim $f : [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \int_0^x \frac{\sin t}{1+t} dt$. Avem că $f'(x) > 0$, pentru orice $x \in (0, \pi)$ și

$f'(x) < 0$, pentru orice $x \in (\pi, 2\pi)$.

Cum $f(0) = 0$ este suficient să demonstrăm că $f(2\pi) > 0$ **4p**

Avem

$$\begin{aligned} f(2\pi) &= \int_0^{2\pi} \frac{\sin t}{t+1} dt = \int_0^{\pi} \frac{\sin t}{t+1} dt + \int_{\pi}^{2\pi} \frac{\sin t}{t+1} dt = \\ &= \int_0^{\pi} \frac{\sin t}{t+1} dt + \int_0^{\pi} \frac{\sin(u+\pi)}{1+u+\pi} du = \\ &= \int_0^{\pi} \frac{\sin t}{t+1} dt - \int_0^{\pi} \frac{\sin u}{1+u+\pi} du = \\ &= \int_0^{\pi} \left(\frac{1}{1+t} - \frac{1}{1+t+\pi} \right) \sin t dt > 0 \dots\dots\dots \mathbf{5p} \end{aligned}$$